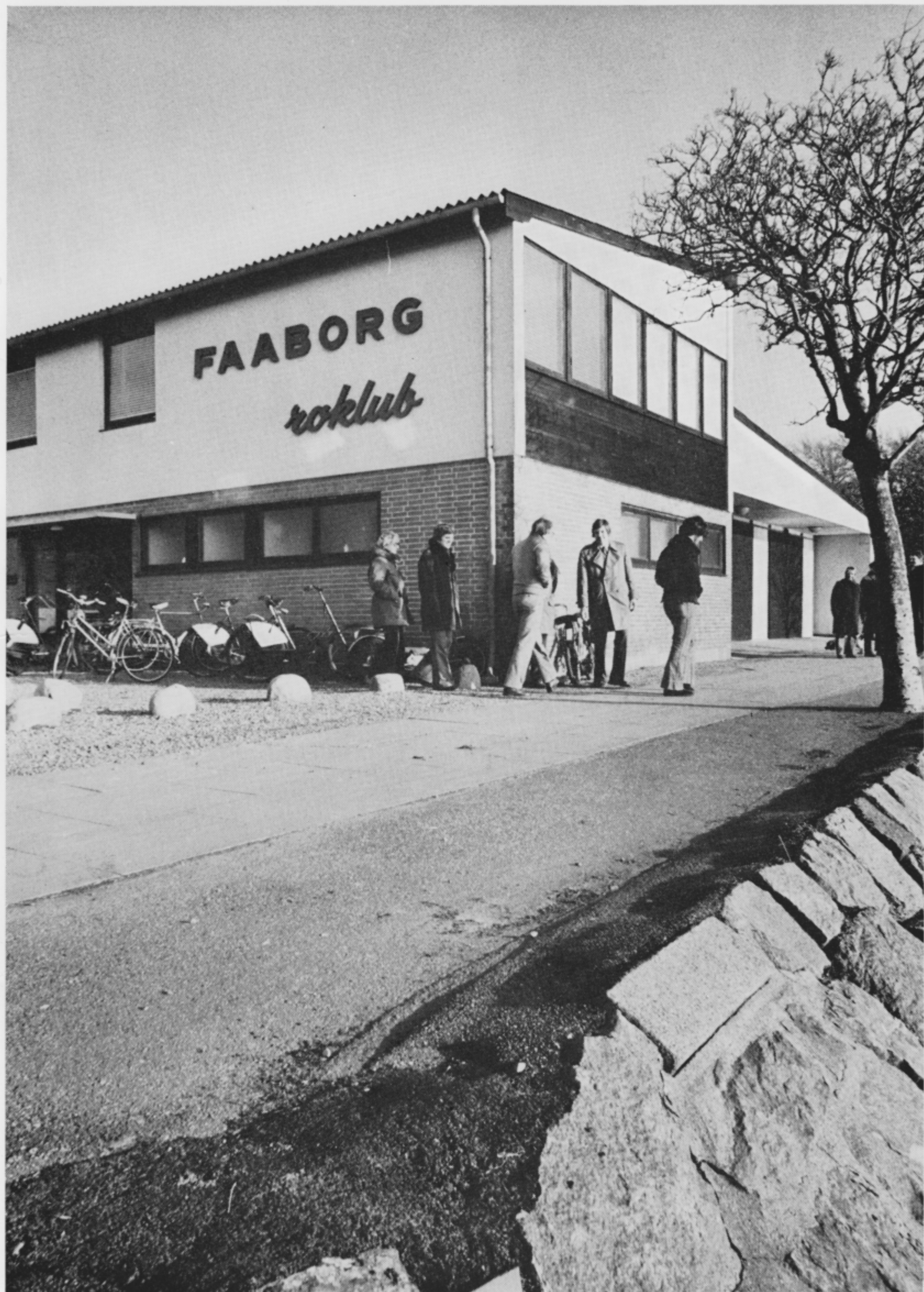

FAABORG ROKLUB

1900

* 26. MAJ *

1975

Af

Grethe Møller Madsen

FAABORG

1975

FAABORG - FORÅRET 1950

NÅR FAABORG ROKLUB den 26. maj i år har nået sit første halve århundrede, kan det være interessant både for de lidt ældre, der husker de primitive forhold, hvorunder roklubbens pionerer dengang nød fjordens glæder, og for de unge, der i dag bemander de slanke både og nyder godt af den udvikling, der er sket siden år 1900 – at kaste blikket tilbage, at følge klubben gennem årene, at takke de mænd og kvinder, der skabte roklubben af i dag. Tak til dem der sad ved roret gennem årene, hvis initiativ og energi var en spore for medlemmerne, og tak til de mange, hvis kraftige åretag drev bådene frem, som på kaproningsbanerne hjemme og ude skabte ære og anseelse om klubbens navn, og som viste standen i fremmede havne og vandt venskab og kammeratskab for dem selv, deres klub og deres by.

For folk, der er vant til at regne med århundreder, synes 50 år måske ikke så forfærdelig langt et spand af tid; men når man betænker, at den første roklub her i landet blev stiftet i København i 1866, kan Faaborg Roklub nok være sit jubilæum bekendt. Faaborg Roklub er da også den tredieældste på Fyn, idet kun Svendborg og Rudkøbing er ældre, og blandt alle landets roklubber kommer den med hensyn til alder ind som nr. 19. De første både, der brugtes af roklubberne her i landet, var tunge og klodsede og lidet egnede til kaproning, og først da bådene med de løse sæder kom hertil fra England i firserne, begyndte roningen virkelig at vinde indpas i Danmark, og en mængde roklubber blev holdt over dåben.

Efter de sparsomme oplysninger, der i dag findes om roningen dreven som sport her i Faaborg, ser det da også ud til at unge faaborgensere med lyst til søens idrætter hurtigt har været vågne for byens ideale be-

liggenhed for oprettelsen af en roklub. En smuk fjord, kranset af idylliske øer – hvor kunne roglade unge mennesker ønske sig en bedre tumleplads?

Tilsyneladende gav først det tredje forsøg på at starte en roklub virkeligt resultat, idet de to første roklubber her i byen nok kom i gang, men kun fik en meget kort levetid.

Allerede i 1896 var der stiftet en lille forening af roere. Det var sønnerne i det kendte foderstofkompagni J. J. Larsen, der havde været i England og havde lært denne gode sport at kende. Da de kom hjem, fortsatte de deres rotræning.

Denne forening må imidlertid være gået i stykker, for fra år 1898 har vi en autentisk beretning om oprettelsen af en roklub i Faaborg, idet en af stifterne, ingeniør *Jens P. Petersen*, der nu er bosiddende i Göteborg, har sendt os en morsom skildring af sine og sine kammeraters første roår i Faaborg. De 7 rointeresserede unge mennesker var foruden *Jens P. Petersen Mortensen* hos *Axel Holm*, *Vestergaard* hos købmand *Voss*, *Chr. Nielsen* hos købmand *Carl F. Nielsen*, *Vejby Petersen*, *Mads Rasmussens* konserverfabrik, *Poul Nielsen* hos konsul *Nielsen* og *Brorson*. De havde hverken båd eller penge, men fik lov til at låne en gammel robåd hos *Lars Larsen* (J. J. Larsen), da den ikke mere blev brugt. Båden fik de lov at lægge bag ved det gamle silderøgeri og dækkede den med en presenning. Men der kom flere aktive medlemmer til, og det blev efterhånden lidt besværligt med omklædningen. Af bygmester *Andersen* fik de så overladt nogle affaldsbrædder og fik tilmed hans kyndige hjælp til rejsningen af et bådhus på Lillestrand, og den 15. juni fandt en stor indvielse sted. Båden blev af hr. *Larsen* overdraget Faaborg Roklub til ejendom og med et glas „Faaborg Champagne“ døbt „Kvik“.

De første rohold havde megen glæde af deres sport og vakte betydelig opsigt, hvor de kom frem. Således skrev „Svendborg Avis“ dagen efter et robesøg fra Faaborg, at „et hold isbjørne var ankommet fra Faaborg, men de skulle sikkert længere nord på, for de var så godt klædt på“. Nå, man havde jo heller ikke endnu haft lejlighed til at gøre mange erfaringer med hensyn til påklædningen.

I efteråret 1899 forlod *Jens P. Petersen* Faaborg for at tiltræde en stilling i Sverige, og den anden roklub synes dermed at være gået i sig selv igen, for den 26. maj 1900 blev klubben i hvert fald rekonstrueret, idet denne dato er indskrevet som klubbens stiftelsesdag.

Fra den gamle roklub overtog man bådeskuret ved Lillestrand og den gamle båd, der omdøbtes med navnet „Frem“. Man gik straks i gang med at bygge et nyt bådehus, og den 4. august samme år stod det færdigt. Det var sorttjæret og ikke særlig stort, men i begyndelsen gjorde det udmærket fyldest. Klubben havde allerede det første år 16 aktive medlemmer og 70 passive. Det sidste tal et godt bevis på, med hvor stor interesse, for ikke at sige kærlighed, klubben allerede fra starten omfattedes af byens borgere, en interesse, klubben har holdt vedlige gennem årene. Denne interesse har til held for Faaborg Roklub hos privatfolk i byen og hos større institutioner ikke alene givet sig udtryk i passiv iagttagen og beundring, men også i en åben tegnebog, når det var nødvendigt. Romateriel er vel nok dyrere i anskaffelse end de fleste andre sportsrekvisitter, men ved indsamlinger blandt medlemmer, ved overskud fra forskellige arrangementer og ved mangfoldige frivillige bidrag er det altid lykkedes Faaborg Roklub at skaffe sig det nødvendige materiel til at tilfredsstille det stadig voksende antal medlemmer. To gange har Faaborg Roklub vundet en outrigger, der var udsat som præmie ved kaproninger.

Allerede i 1901 købte man båd nr. 2 af roforeningen „Kvik“ i København. Det var en ældre 4-årers, der fik navnet „Never mind“, og samme år begyndte man at deltage i kaproninger, idet man sendte et hold til Nyborg, hvor man forresten i forvejen allerede – ligesom nogle år tidligere i Svendborg – var blevet opmærksom på faaborgroerne på grund af deres „islandske“ kostumer. Kaproningen gav dog ikke noget resultat med hjem til Faaborg.

Efter deltagelse det følgende år i nogle kaproninger i Silkeborg og Nyborg, der ikke gav nogle førstepladser, blev man tilsyneladende for en tid ked af at deltage i de dyre kaproninger, dyrkede i stedet for i udstrakt grad langtursroningen og brugte de tilstedeværende pengemidler til at forbedre klubbens materiel. I 1903 anskaffedes en ny 2-årers båd, der fik navnet „Rap“ og den gamle båd „Frem“ solgtes til Bogense. Samme år fik klubben sin stander, og i 1905 anskaffedes tilsvarende emblem. Begge dele skulle i årene fremefter blive godt kendt i havne i Danmark og det nærmeste udland.

Imidlertid kneb det stærkt med pladsen i det gamle bådehus, og den 16. juni 1905 indviedes et nyt. Det var rykket 100 alen mod sydvest, hvor der var mere og bedre vand. I huset var der entré, omklædnings-

rum og plads til 4 både, desuden et udkigstårn. Huset var skinnende hvidt og tog sig godt ud.

I 1907 arrangeredes den første større kaproning i Faaborg med deltagelse af mange klubber, og Faaborg vandt her sin første sejr over fremmede klubber, nemlig 2-årers junior (damernes ærespræmie). Samme løb vandt Faaborg Roklub ved den store landskaproning på Faaborg Fjord i 1910. Denne kaproning var noget af en begivenhed i en så forholdsvis ny klubs historie, idet der deltog ikke mindre end 16 fremmede klubber med 37 bådehold i 10 løb. Faaborg byråd udsatte den flotte „Faaborg Fjords Pokal“, en vandrepokal, der nu ejes af Saxkøbing Roklub. – I 1909 havde man anskaffet en ny 4-årers båd „Kvik“.

Om den følgende halve snes år i klubbens historie ved vi ikke så forfærdelig meget. Forhandlingsprotokollerne for den tid er gået tabt. Man er ikke klar over, hvem der stiftede den nuværende roklub, og man kender ikke navnene på de første formænd før bankbogholder *H. Wedege Mathiassen*, der var formand fra 1920 til 1923.

Men vi ved så meget, at klubben også i disse år var i støt og jævn fremgang. Den sunde og friske rosport har altid stået Faaborg-ungdommens hjerte nær, og de ældre har til stadighed støttet denne idræt. Som klubbens medlemsantal var i stadig vækst, blev kravene til materiellet stadig større. I 1917 anskaffedes 4-årers båden „Go-on“, 1920 2-årers båden „Cox“, og i 1922 4-årers båden „Kalak“. Nu blev imidlertid også bådehuset for lille. De ældste både måtte fortøjes ved broen og ligge ude dag og nat, hvilket naturligvis var meget uheldigt. Den daværende formand, bankbogholder Wedege Mathiassen fremkom med forslag til et nyt bådehus, og dette kunne indvies ved en lille festlighed den 5. august 1923.

Selvom vi ikke kender antallet af de kaproninger, klubben deltog i i disse år, ved vi dog, at klubben heller ikke på dette område har holdt sig helt i baggrunden. Det fremgår alene af den kendsgerning, at Faaborg Roklub ved sit 25 års jubilæum besad 13 pokaler, vundet til ejendom. I 1922 og 1923 vandt Faaborg Roklub fynsmesterskaberne og i 1923 tillige det meget fine Øresundsløb. Samme år vandt klubben den af D. F. f. R. udsatte outrigger for provinsklubber, der ikke var i besiddelse af en sådan. I 1925 startede Faaborg Roklub i København for første gang i outrigger og vandt.

I 1925-26 havde Faaborg Roklub et letvægtshold af meget fin kvalitet,

som vandt alle de løb, hvori de deltog. Dette hold bestod af *Jens Jørgen Hansen*, boghandler *Chr. Rasmussen*, guldsmed *Petersen* og *Poul Nielsen*. Styrmand var skotøjshandler *Nyegaard*. Det var dette hold, der skaffede klubben en af dens mest navnkundige sejre, den sejr, som den ene af alle deltagende danske klubber bragte hjem fra Lübecker Ruder Regatta den 12. og 13. juni 1926. Der deltog ialt 129 bådehold. Et Lübecker blad skrev, at det løb, hvori Faaborg deltog, var dagens bedste, men ikke desto mindre vandt Faaborg foran en række Hamburgerklubber.

25 års jubilæet fejrede klubben ved en jubilæumskaproning den 2. august. Der var ved denne ialt 10 løb med stor deltagelse. Efter stævnet holdt man jubilæumsfest på Voigts Minde.

Efter disse kraftanstrengelser på kaproningsbanerne kom Faaborg Roklub igen i den næste halve snes år ind i lidt mere smult vande. Dermed være ikke sagt, at roklubben sygnede hen i disse år – tværtimod – en sådan udtalelse ville være en blodig uretfærdighed mod de mange unge roere der i disse år flokkedes om bådehuset, og mod de folk, der sad i klubben, kunne han se tilbage på 12 års udført formandsarbejde med utrættelig energi og eminent dygtighed og tillige glæde sig over klubbens dens mangeårige formand, postassistent *Aage Nielsen*. Da Aage Nielsen i 1919 blev medlem af Faaborg Roklub, ejede man – som allerede omtalt – tre „Plimsoller“, og et lille bådehus nede bag slagteriet, da han i 1923 overtog posten som klubbens formand, var man nået langt videre; men da han i 1935 forlod Faaborg og dermed sin formandsplads i roklubben, kunne han se tilbage på 12 år med utrættelig energi og eminent dygtighed udført formandsarbejde, og tillige glæde sig over klubbens dejlige hus, dens gode bestand af både – og ikke mindst – dens solide stab af dygtige og flittige roere. Men om alt dette skal vi nu høre nærmere.

I 1928 holdtes Fynskredsens kaproning i Faaborg, og der hævdede Faaborg Roklub sig pænt, idet den hjemførte 2 sejre. I 1934 vandt man 2-årers junior i Assens.

Men hjemførte Faaborgroerne i disse år ikke de helt store sejre på kaproningsbanerne, så skete der til gengæld meget og godt i klubbens indre liv. Formanden, Aage Nielsen, var på alle områder en foregangsmand. Utrættelig var han i sit arbejde for roklubben. Altid havde de unge roere hans gode eksempel på arbejdslyst og arbejdsvilje at se på.

År efter år fandt han i tale og skrift nye tillokkende ord om den idræt, der stod hans hjerte nær, og medlemmerne flokkedes om roklubbens stander. Det fremgår af protokollerne, at hvert år bragte fremgang i medlemstal. I 1931 forøgede man således medlemsantallet fra 48 til 70 aktive roere, og året betegnedes trods uheld på kaproningsbanen som et mærkeår, idet der havde været meget stor fremgang også med hensyn til roture og antal af roede kilometer.

I 1930 træffer vi i forhandlingsprotokollen for første gang omtalt kvindelige roere. Det første år var der kun to modige damer, næste år havde de suppleret sig med een, og de skulle snart blive flere. I hvert fald måtte i 1935 damernes omklædningsrum bringes i orden, og der blev anskaffet en bruse til dem i lighed med de badeindretninger, der fandtes til deres mandlige kammerater. Snart skulle de kvindelige roere også gøre Faaborgs navn kendt på kaproningsbanerne. Også 1932 og 1933 betegnedes som klubbens største sæsoner, og nye både måtte der naturligvis også til i disse fremgangens år. I 1927 købte man en ny 4-årsers båd „A. N.“, og i 1929 kunne man ved standerhejsningen holde ikke mindre end to nye både over dåben, nemlig en 4-årsers, der blev døbt „F. S.“ som en tak til Faaborg Spare- og Laanekasse, som gennem årene har vist Faaborg Roklub stor interesse og velvilje, og som man skyldte en stor del af takken for disse to bådes tilvejebringelse, og en 2-årsers, der blev døbt „Kvik“. Snart blev der igen behov for en ny langtursbåd, der blev sat en indsamling i gang, og resultatet blev „Never mind“.

Med år 1935 er vi nået frem til den store mesterskabskaproning på Faaborg Fjord, der i flere henseender blev en begivenhed, der huskes i roklubbens historie. Det var den sidste kredsmeesterskabskaproning, der blev afholdt i byerne udenfor Odense, og den blev et smukt punktum på en lang række vellykkede roninger og desuden – set fra et lokalpatriotisk standpunkt – en strålende finale på Aage Nielsens formandstid i Faaborg Roklub, en finale, der var den dygtige formand værdig.

Faaborg vandt i meget fin tid kredsmeesterskabet i 2-årsers inrigger og hjemførte desuden juniormesterskabet ligeledes i 2-årsers. For første gang deltog Faaborgs damer i en kaproning og med stort held, idet de raske Faaborg-piger vandt juniorløbet i 4-årsers inrigger.

Ved aftenfesten blev den afgående formand udnævnt til æresmedlem

af Faaborg Roklub, ligesom klubbens nyindstiftede hæderstegn, en kopi i guld af klubstanderen, blev ham tildelt.

Som formand for Faaborg Roklub afløstes Aage Nielsen i 1935 af købmand *Aage Jensen*, og han skulle blive den af Faaborg Roklubs formænd, i hvis „regeringstid“ klubbens navn skulle komme til at stråle med den største glans på rosportens himmel. I de følgende 7-8 år var det, som om al den kraft, der var sparet sammen i Faaborg Roklub gennem de mere stilfærdige sæsoner, virkelig kom til udfoldelse. Opildnet af succes'en ved kredskaproningen i sommeren 1935 gik bestyrelsen med sin nye formand i spidsen til arbejdet i sæsonen 1936 med frisk initiativ og energi. Kreds-mesterskabskaproningen i Odense holdtes den 21. juni, og herfra kunne Faaborg vende hjem med to førstepladser. De to stærke Faaborgroere *Richard Johansen* og *Poul Jensen* vandt med *Fr. Hildebrandt* som cox både kredsmesterskabet og juniormesterskabet, i begge tilfælde overlegent og vel gennemført. Ved Danmarks-mesterskabskaproningen på Bagsværd Sø den 26. juni startede samme hold. Konkurrenterne fra Nakskov blev en hård nød at knække, men de økonomisk og taktisk godt roende faaborgensere gik forbi dem og hjemførte et kærkomment mesterskab – Faaborg Roklubs første – i det hårde „galejslaveløb“, og kunne foruden æren vende hjem til Faaborg med en splinterny 2-årers outrigger, der var udsat som præmie i dette løb. Intet under, at Danmarks-mestrene blev fejret ved hjemkomsten af deres klub og deres by. Ved efterårskaproningen i Nyborg vandt man 4-årers begynder. I sommeren 1937 blev den nyvundne outrigger døbt „André“ efter Dansk Forening for Rosports formand, og da roklubben havde fuldendt opførelsen af en tilbygning til bådehuset indeholdende omklædningsrum, en lys og dejlig opholdsstue og et lille køkken, kunne man samtidig med bådedåben foretage den højtidelige indvielse af denne.

Ved kredsmesterskabskaproningen, der dette år foregik på Odense Kanal, var Faaborg Roklub udsat for forskellige uheld, hvilket bevirkede, at kaproningen som helhed blev en skuffelse for klubben, der startede i 8 løb og kun hjemførte en enkelt sejr, nemlig i 4-årers inrigger begynder. Imidlertid mistede man ikke humøret af den grund, men sendte 2 hold til Danmarks-mesterskaberne, der ligeledes blev holdt i Odense senere på sommeren, og selv om man ikke startede i selve mesterskabsløbene, vandt klubben dog ét løb, yngste junior i 4-årers inrigger, og et senior damehold besatte en fin andenplads.

Yderligere deltog roklubben i efterårskaproningen i Svendborg. Man startede i 5 løb og vandt heraf de 4. Søndagen efter startede man ved efterårskaproningen i Silkeborg, og også her var det fynboerne og blandt dem igen Faaborg Roklub, der dominerede. Holdene kom hjem med ikke mindre end 2 pokaler, 20 medaljer, 3 store og en mindre bådplade, og de vindende hold var senior- og begynder-damer og senior-herrer.

Havde sæsonerne 1936 og 1937 stået i kaproningernes og sejrens tegn, skulle 1938 komme til at gøre det i endnu højere grad. Medens langtursroning og motionsroning i nogle år havde været roklubbens force, er det morsomt i forhandlingsprotokollen at se, at der nu på generalforsamlingen opfordres til at gøre noget for de roere, der ikke dyrker kaproning – i den grad har kaproningstræningen taget magten, at man næsten er ved at glemme alt andet. Intet Under. Det blev i disse år sådan, at Faaborg Roklub med rette blev frygtet på kaproningsbanerne, man vidste, at hvor Faaborgroerne – det være sig damer eller herrer – blev tilmeldt i inriggerløb, ville konkurrencen blive skarp. Ved kredsmesterskaberne på Odense Kanal deltog Faaborg dette år i 6 løb og vandt de 4. Såvel juniorholdet som begynderholdet i 4-årers inrigger besatte her førstepladserne, og det stærke seniorhold hjemførte kredsmesterskabet i fin tid foran Assens. Endelig havde Faaborg nu fået samlet 4 meget stærke senior-damer, *Inge Hildebrandt*, *Ella Møller Madsen*, *Jenny Christensen* og *Ruth Pedersen*, der med *Else Hansen* som styrmand efter et løb i skrap tempo vandt overlegent foran Nyborg.

Dette damehold skulle man komme til at høre mere om i sæsonens løb. Ved den internationale Bagsværd-regatta vandt de som eneste fynske hold en førsteplads, medens Faaborg-herrerne blev nr. 3 i både Dannebrogsløbet og seniorernes store opgør, Øresundsløbet. Både herre- og dameholdet deltog i Danmarksmesterskaberne på Sorø Sø, og herreholdet, *Rich. Johansen*, *Aage Christensen*, *Erik Justesen* og *Poul Knudsen* med *Fr. Hildebrandt* som cox, besejrede her Koldings nordiske mesterskabshold, og erhvervede Danmarksmesterskabet efter en gigantisk kamp med Nakskov i slutheat. Det var en kamp, der blev husket længe blandt rosportsinteresserede. I dameløbet søgte Damernes Roklub, København, at revanchere sig for nederlaget på Bagsværd Sø, men deres bestræbelser mislykkedes totalt. Sejren blev igen de stærke Faaborg-pigers. Der var igen fest, da de to sejrende hold vendte hjem fra Sorø. Kaproningerne gik slag i slag sommeren igennem. Ved den internationale

kaproning på Viborg Nørresø hjemførte herre-seniorholdet den smukke CLOC-pokal efter en overlegen sejr foran Viborg. Ved efterårskaproningen i Kertemindebugten vandt Faaborg tre første- og to andenpladser og forsvarede i Silkeborg de to pokaler, man vandt ved sidste års regatta. Ialt vandt klubben i sæsonen 1938 11 pokaler.

Efter den begivenhedsrige sæsons afslutning holdt man i Axel Holms tidligere lokaler på Torvet en stor bazar, der med forskellige optog og mange andre originale påfund blev en kæmpemæssig succes og byens samtaleemne i lang tid efter.

Bazaren gav et godt overskud, og resultatet blev, at man ved næste sæsons indledning kunne købe to nye både, en 2-årers langtursbåd „Viking“ og en 4-årers kaproningsbåd „Frem“. Den nye kaproningsbåd skulle snart komme i brug. Ved den fynske kaproning dette år skulle Faaborg i ganske udpræget grad komme til at dominere, idet roklubben vandt 6 løb i 7 starter og hjemførte 6 pokaler, deraf 3 til ejendom. Navnlig var man interesseret i Faaborgs 2 Danmarksmestre, *Rich. Johansen* og *Poul Knudsen*, der mødtes med Danmarksmestrene fra Nyborg, men sejren blev klart Faaborgs.

Så kunne Faaborg Roklub fejre sit 40 års jubilæum – på et tidspunkt, hvor klubben stod på sit højeste. Selve jubilæumsdagen forløb i al stilfærdighed, men til gengæld satte man alle sejl til, da man den 20. juni blev arrangør af Fynsmesterskaberne, der af hensyn til jubilæet undtagelsesvis blev flyttet fra Odense. Det blev en storstilet kaproning med rekorddeltagelse ikke alene fra Fyn, men også fra andre landsdele. Der blev både roet i inrigger, outrigger og sculler, bl. a. blev der ved denne lejlighed for første gang roet et otterløb (kredsmesterskabet) på Faaborg Fjord, og dette løb, der jo i reglen er alle rostævnens højdepunkt, blev her tillige en meget dramatisk afslutning på kaproningen. Vejrguderne havde hidtil vist stævnet deres største bevågenhed, men henimod slutningen blæste det op, og de krappe søer blev for meget for de lange, slanke både. Alle tre deltagende ottere, Odense, Århus og Nyborg tog vand indenbords og måtte bjerges i land. Denne dramatiske afslutning gjorde dog intet skår i stævnets ellers gode forløb.

De i disse år så sejrsvante Faaborgroere klarede sig som sædvanlig med bravour. De startede i 9 løb og tog – ikke helt beskedent af værtsfolk at

være – seks første- og to andenpladser hjem. Bl. a. vandt man kredsmesterskabet i 2-årsers inrigger, medens det dog ikke lykkedes at genvinde kredsmesterskabet i 4-årsers inrigger.

Om aftenen samledes 350 roere til festmiddag på „Klinten“ ved hvilken lejlighed roklubbens dygtige og afholdte formand, Aage Jensen, af kredsformanden fik overrakt D. F. f. R.s hæderstegn.

Seniorholdet, der var uheldig ved kredskaproningen, deltog senere på sommeren i rostævnet på Viborg Sø og vandt sikkert og overbevisende og hjemførte for tredje gang – og denne gang som arv og eje – CLOC-pokalen. Ved efterårskaproningen i Nyborg startede Faaborg Roklub i 5 løb og vandt 3 førstepladser og 1 andenplads.

Til kredskaproningen i 1941 var flere af klubbens gode gamle hold blevet splittet, og tilsyneladende har det knebet noget med at finde frem til nye hold, for det blev ikke en af de sædvanlige triumfdage for Faaborg. Man startede i 8 løb, men vandt kun 2, bl.a. kredsmesterskabet i 4-årsers inrigger, hvor nogle af klubbens yngre folk efterhånden var rykket op og dannede et godt og stærkt senior-hold. Et senior-hold bestående af *Frede Larsen, Erik N. Madsen, Verner Johansen* og *Preben Johansen* med *Fr. Hildebrandt* som styrmand blev samme år Danmarks mestre på Sorø Sø. Desuden vandt man førstepladsen i 2-årsers inrigger junior.

Ved efterårskaproningen i Kerteminde vandt Faaborg 2 løb, og fra dette års Silkeborgtur vendte Faaborgroerne hjem med 3 pokaler. Også i sæsonen 1943 holdt roklubben sig på toppen, idet man ved kredskaproningen hjemførte 3 sejre i de 6 løb, hvori man startede, og ved efterårskaproningen i Assens 4 løb af 5 startede.

Året 1943 bragte store forandringer i roklubbens ledelse. Flere bestyrelsesmedlemmer rejste fra byen, og formanden så sig på grund af manglende tid nødsaget til at trække sig tilbage fra formandsposten, der derefter blev overtaget af sparekassefuldmægtig *J. J. Hansen*. Der kom i det hele taget mange unge og nye folk i klubbens ledelse – og i løbet af et par år fik også de kvindelige roere – som naturligt var – deres repræsentant i bestyrelsen.

Begivenhederne i roklubbens liv i de sidste år ligger så nær inde på livet, at de fleste, der interesserer sig for roklubben, vil kunne huske de vigtigste begivenheder – i hvert fald på kaproningsbanerne. Imidlertid

har man i de senere år ikke helt evnet at leve op til kaproningstraditionerne fra årene omkring 40 års jubilæet. Medlemstallet har man stadig holdt vedlige og forøget, men de unge mennesker skiftes hurtigt ud, og i nogle år har det været meget vanskeligt at finde bestandige kaproningshold. Hertil kom i besættelsens sidste år de vanskeligheder, mange forskellige restriktioner skabte for roklubbens virke.

Men altid har der været liv i Faaborg Roklub, altid har man fulgt med i det nye, der er kommet frem på roningens område, og ikke mindst i de senere år har man her i Faaborg som overalt indenfor dansk rosport lagt stærk vægt på oplæringen af de unge roere, ikke alene med henblik på at gøre dem til godt konkurrencemateriale, men også på at skabe en smuk rostil og gennem rotræningen give legemet en så harmonisk udvikling som muligt.

Dette opdragende arbejde genoptog man i Faaborg Roklub under nye former i året 1942, hvor man i samarbejde med lærere på skolen oprettede en særlig ungdomsafdeling for børn og unge i alderen 12–17 år, en afdeling, som man siden har haft megen glæde af, og hvorfra man har rekrutteret mange dygtige unge roere.

Efter at man i 1942 havde solgt toeren „André“ til „Skjold“, var der stærke ønsker fremme i roklubben om at erhverve en firer, så Faaborg også kunne prøve at gøre sig gældende i outriggerroning, der mere og mere tager teten på kaproningsbanerne, men det varede endnu nogle år, inden man så sig i stand til at opfylde dette ønske hos kaproerne.

Årene 1943–44 bragte ikke megen hæder til kaproerne, der måtte nøjes med en enkelt sejr ved kredsmesterskabet i 1943 og et kredsmesterskab i 1944, men ingen førsteplads. Noget bedre klarede man sig ved efterårskaproningerne, hvor roerne ligesom bedre havde fundet deres form.

I foråret 1945 skiftede roklubben igen formand, idet J. J. Hansen trak sig tilbage efter 16 års dygtigt arbejde i bestyrelsen, og efterfulgtes af vognmand *Erik Justesen*. Iøvrigt indledte man dette år sæsonen med et par klubaftener med forskellige rotekniske foredrag.

Sæsonen tegnede ikke lyst med hensyn til kaproning, idet der var blevet vedtaget bestemmelser, der i høj grad begrænsede kaproningernes betydning i 1945. Men heldigvis gik der jo ikke lang tid efter roklubbernes standerhejsninger, inden man i roklubberne som alle andre steder i Dan-

mark igen kunne ånde frit og leve normalt. Ved kredskaproningen blev Faaborg ikke placeret. Til gengæld holdt man en stormfuld efterårskaproning i Faaborg, ved hvilken outriggerløbene måtte gennemføres i inrigger, og Faaborg hentede 3 førstepladser hjem. Efter nogle års udebliven aflagde to hold Faaborg-roere igen dette år besøg i Silkeborg, og senior-holdet i 2-årers inrigger vandt overlegent deres løb.

I 1946 var Faaborg-roerne igen på farten, og det var denne gang pigerne, senior-holdet i 4-årers inrigger, der tog palmerne hjem til Faaborg. Efter at de havde vundet kredsmesterskabet, deltog holdet *Gudrun Walther, Margrethe Reinholdt, Birthe Sørensen* og *Ellen Millings* med *Jenny Justesen* som cox i Sjællandskredsens internationale regatta på Sorø Sø og vandt her førstepladsen, men ved Danmarksmesterskaberne i Viborg blev der intet romesterskab til vore damer og i det hele taget intet til fynboerne. I Silkeborg måtte dameholdet også nøjes med en andenplads, medens herre senior-holdet i 2-årers inrigger blev nr. 1. Det følgende år hævdede Faaborg sig ikke særlig godt ved kredskaproningen, men bragte et par sejre hjem fra efterårskaproningen. I 1948 var det igen damerne, der vandt et kredsmesterskab, medens alle holdene klarede sig bedre ved efterårskaproningen. I 1949 fik damerne igen et kredsmesterskab, men tabte til Kolding. Ellers kunne kun ungdomsroerne melde om en førsteplads i Viborg.

Det har de sidste år knebet noget med at skabe de rigtige rolige arbejdsforhold om Faaborg Roklub. Aldrig i roklubbens historie har der siddet så mange forskellige i formandsstolen i løbet af så få år. Erik Justesen afløstes i 1948 af fabrikant *A. Gottwald*, der året efter igen blev afløst af typograf *A. Øxenhave*.

Ved kanindåben 1947 døbttes en ny 2-årers langtursbåd „Svanen“. Samtidig fik fuldmægtig J. J. Hansen og boghandler Chr. Rasmussen overrakt klubbens hæderstegn for fortjenstfuldt arbejde for Faaborg Roklub. I 1948 kunne klubben tage en ny 4-årers inrigger i brug. Den fik navnet „Ternen“. Sidste år erhvervede man så ikke alene den så længe ønskede outrigger, men ikke mindre end to firere, først en brugt firer og ved sæsonens slutning en helt ny, der fik navnet „Havlit“.

Når det til sidst er nævnt, at Faaborg Roklub indledte sin jubilæums-sæson med en bazar, som der endnu 2 måneder efter går frasagn om, er

roklubbens historie hermed ført op til dato. Der har været bølgetoppe og bølgedale som i enhver anden 50-årigs historie. Det er kun naturligt. Det er altid morsomst at være med på toppen, men vi tror på, at Faaborg Roklub er på vej op.

Der sidder folk ved roret, som har et godt tag i linen og gør deres bedste for at holde kursen mod sommerens mål, stort medlemstal, flid og energi hos medlemmerne, gode kaproningsresultater. Men det nytter ikke, hvis der ikke også er raske folk ved årerne. Det er Faaborgs roerungdom, der bestemmer, hvor hurtigt båden skal drives frem. Det er roklubbens store jubilæumsønske at samle så mange friske unge mænd og kvinder som muligt. Vi „gamle roere“, der engang har nydt godt af frisk sport og dejligt kammeratskab i Faaborg Roklub, er sikre på, at de unge nok skal komme – og komme med hele byens velsignelse.

For er det mon for meget sagt, at Faaborg Roklub altid gennem sin halvtredsårige historie har været – og stadig er – i hvert fald ét af byens og borgerskabets hjertebørn. For tillid og støtte gennem et halvt århundrede takker roklubben på sin jubilæumsdag og appellerer til ungdommen, at den vil gøre sit til, at denne tillid ikke svigtes.

Faaborg uden en roklub eller med en roklub, der fører en hensygnende tilværelse – det burde være utænkeligt!

Chris

EFTERSKRIFT

På grund af den andetsteds omtalte forsvundne forhandlingsprotokol er navnene på nogle af de roere, der var med til at bane vejen for Faaborg Roklub ikke kommet med i den almindelige omtale i dette jubilæumsskrift, men de fortjener et P. S. Det drejer sig om *August Hasselmann*, *Anders Lyngsø*, *Angelo Hansen* og *Evald Petersen* med *Alfred Bjerre* som styrmand. Disse fem startede i 1923 i Øresundsløbet og Kalvebodsløbet – og vandt! I det sidstnævnte løb var der udsat en outrigger som præmie – og denne båd var i høj grad medvirkende til, at klubben senere nåede, hvad den gjorde. Det samme hold vandt forøvrigt i den kommende tid alt, hvad de startede i – således alle løbene i Fynskredsen og Fynsmesterskabet.

25 år efter

I februar 1975 sidder man igen ved skrivemaskinen, prøver at huske, blader i scrapbøger og protokoller – der forresten er omhyggeligt ført – og må erkende, at det er svært at skrive samtidshistorie. Faaborg Roklub følger med årstallet og bærer stadig sine år ganske pænt. Der har også i de sidste 25 år været bølgetoppe og -dale hvad angår medlemstal og flid, sæsonkilometre og sæsonsejre. Man kan læse sig også til det, der var rart at glemme. Optimistiske formandsord og ros veksler med pessimistiske betragtninger og dadel tilsat en vis portion „opsang“.

Papir er dyrt, trykning med – jeg sparer den kronologiske gennemgang med opremsning af tal og navne. Med formændene gør jeg en undtagelse – for der har kun været tre i de år. I 1954 afløste maskinfabrikant *O. Th. Jørgensen* erhvervsrådssekretær *Åge Jensen* som formand for roklubben, og han fortsatte i 16 år, indtil næste generation i skikkelse af bankbestyrer *Freddy Johansen* rykkede ind på formandspladsen i 1970.

Men hvorfor ellers fremhæve nogle for uforvarende at komme til at glemme andre, som ligeså vel burde fremhæves. Vel har sejrherren fra Brabrand eller Odense Kanal trænet og haft kondien i orden, men må han eller hun ikke dele triumfen med heldet, vejr og vind, strømmen eller den gode træner? Er hun eller han en bedre repræsentant for idrætten, en bedre kammerat endsige et bedre menneske end den, der foretrækker langtursbåden, den, der uddanner og træner de unge eller tager en tårn i bestyrelse eller ungdomsudvalg, som materialeforvalter eller rochef?

Man gør det ikke for ærens og omtalens skyld – vel næppe heller for klubbens, men for sin egen. Fordi man kan lide at ro.

Med god samvittighed tager jeg det derfor på tværs og fortæller et par historier om det, der har været med til at karakterisere Faaborg Roklub i årene 1950–75.

Chris

Historien om klubhuset

For størsteparten af de aktive roklubmedlemmer i dag er det rare klubhus på Langelinie en selvfølgelig ting. Man synes, det har ligget der altid, og dog har forberedelserne til byggeriet og selve byggeperioden vel nok været det, der har præget de sidste 25 år stærkest – eller i hvert fald 11 år af dem. Så længe varede det nemlig, fra man begyndte at tale om klubhusudvidelse eller -byggeri og samle penge ind, til Faaborg Roklub, som den ser ud nu, kunne indvies.

I 1954 holdtes den første tombola med henblik på at skaffe midler til et nyt bådhus, og den gav et efter forholdene pænt overskud, hedder det. (Hvor meget fremgår ikke.) Næste år var der igen tombola, og i 1958 blev arkitekt Åge Larsen anmodet om at udfærdige planer til et nyt klubhus. I marts 1961 nedsattes et byggeudvalg, bestående af formanden Th. Jørgensen, kassereren Tage Fjederholt Pedersen samt Arthur Hansen og Arne Pedersen. Under forhandlingerne med byrådets gade- og vejudvalg i 1962 var der forlydender om, at byrådet ønskede klubhuset flyttet ud på de grunde kommunen ejede ved Strandtoften. Det var man ikke særligt varm på i roklubben, og i august 1962 forelå kommunens og fredningsmyndighedernes tilladelse til at opføre klubhuset på grunden ved Langelinie. Omkostningerne var da beregnet til 80.000 kr. Selv havde man 15.000 kr. og håbede på tilskud fra kommunen, Dansk Idrætsforbund og Gamle Roere. I efteråret 1962 – hvor man i parentes bemærket noterede sig en så dårlig rosæson som ingensinde før – kom tilsagnet fra Faaborg kommune om et rente- og afdragsfrit lån på 40.000 kr. som et lys i mørket. I januar 1964 – 10 år efter at man var begyndt at snakke klubhus, kom så byggetilladelsen. Den 2. marts samme år tog formanden, Thorkild Jørgensen, det første spadestik, og efter en sommer og vinter med frivillig arbejdskraft og slid og slæb for mange unge og ældre, indviedes klubhuset med reception i sol og middag på Rasmussens Hotel lørdag den 1. maj 1965. Prisen var 135.000 kr. plus frivillig arbejdskraft.

At huset er dejligt, og at det har betydet en bunke for kammeratskab og sammenhold for flere generationer af roere og for overnatningsmulighed og gæstevenskab for langtursroere og gæster, er hævet over enhver tvivl. Der har været fester i bådehallen og hyggestunder i opholdsstuen, der fortsat danner rammen om morgenkaffe og aftenkomsammener,

kursusvirksomhed, dans, generalforsamlinger, fastelavnsfester, gymnastik og masser af kammeratskabsaftener, ikke mindst i ungdomsudvalgets regi. Roklubben har – for at bruge turistfolkenes udtryk – med dette hus fået en off-season mulighed, man aldrig før har haft.

Har de hyggelige indendørs forhold til gengæld haft tendens til at påvirke fliden på vandet i negativ retning? Det er op til enhver at afgøre med sin egen samvittighed!

Historien om Falkenberg

Historien om Falkenberg er historien om en af de solideste forbindelser mellem Faaborg og dens venskabsby Falkenberg i det svenske. Mellem den 75-årige Faaborg Roklub og dens svenske lillebror, den „kun“ 44-årige Falkenbergs Roddklubb. Roere fra Falkenberg gæstede for første gang Faaborg i 1955. Der var arrangeret venskabskaproning, de svenske roere havde erindringsgaver med, og Faaborg by var vært ved middagen på „De gamles Hjem“. Der blev roet og festet, indkvarteret privat og sluttet venskaber, og næste år aflagde repræsentanter for Faaborg-roerne en ikke mindre succesfyldt genvisit i Falkenberg. Med enkelte år som undtagelser har de to roklubber siden skiftedes til at besøge hinanden til hyggelige venskabsmatcher, hvoraf svenskerne vist nok „traditionen tro“ har vundet de fleste. Men det har ikke gjort skår i venskabet. Naturligvis var roklubben i Falkenberg inviteret til indvielsen af den nye roklub i Faaborg, og naturligvis fik Faaborg Roklub en invitation, da Falkenberg-roerne i 1968 indviede deres nye hus. Når Faaborg Roklub fejrer 75 års jubilæum, vil folk fra Falkenberg formentlig igen være blandt de kæreste gæster.

Historien om kaproning

Outriggeren har sammen med sculleren vundet indpas i Faaborg Roklub i de forløbne 25 år – og i forbindelse med 75-årsdagen kommer nu trekvartfireren. Men farvandet og vejret er det jo svært at lave om på, og de topresultater, der er nået på kaproningsbanerne i det sidste kvarte århundrede viser, at Faaborg Fjord som træningsvand nok stadig må betragtes som et inrigger-vand. Fem Danmarks mesterskaber har roklub-

ben vundet siden 1950. I 4-årers inrigger vandt fire stærke Faaborgpiger, *Birthe Bauer, Annelise Petersen, Ellinor Knudsen* og *Annelise Jørgensen* med *Rosa Sørensen* som cox DM i 1954, men for herrerne vedkommen- de har det – traditionen tro – været i „galejslaveløbet“, 2-årers inrigger, triumferne er fejret.

DM blev i 1952 vundet af *Vagn Hansen* og *Jørgen Højsgaard Petersen* med *Arthur Hansen* som styrmand, og 9 år efter, i 1963, havde roklub- ben igen et stærkt hold. *Allan Andreassen* og *Kaj Barlebo* vandt med *Sv. Åge Larsen* som cox først kredsmeesterskabet, og derefter med *Fr. Hilde- brandt* som cox DM på Bagsværd Sø, en præstation, de gentog i Bra- brand den følgende sommer med *Ole Hilsberg* som styrmand. I 1965 gabte de dobbelte Danmarksmeestre over for meget. Så rejste Allan An- dreassen fra landet, Kaj Barlebo købte sig en singlesculler, men gik sam- tidig i gang med at træne i 2-årers inrigger, denne gang med *Finn Langå Jensen*, og de to bragte Danmarksmeesterskabet hjem til Faaborg fra Bra- brand Sø i 1966. *Peter Lundsgård* styrede i mål.

Faaborg Roklub har i de „runde“ og „halvrunde“ år været arrangør af de fynske efterårskaproninger, og det er blevet til tre på 25 år.

I 50-årskaproningen den 27. august 1950 deltog 49 bådehold, og tre sejre blev i værtsbyen. Den 28. august 1960 var der igen jubilæumskap- roning på Faaborg Fjord. Det blev en stor sportslig succes med 15 starter og to sejre til Faaborg. Da der igen i 1965 var arrangeret efterårskap- roning i Faaborg med 19 løb, rasede vejrguderne, så et par outriggerløb måtte udgå. Der var ingen sejre til Faaborg.

Ved de fynske kredsmeesterskaber har Faaborg Roklub nogle år placeret sig pænt. I 1952 vandt således både et damehold og et seniorhold, og i 1953 var der fire førstepladser til Faaborg. I 1957 var der tre førsteplad- ser, og i 1962 kom outriggeren med, idet en juniortøer fra Faaborg blev nr. 1. Danmarksmeestrene fra 1966 vandt kredsmeesterskabet i 2-årers in- rigger i 1967, men blev dette år slået i DM.

Historien om Gamle Roere

Dette er historien om „Foreningen af gamle Fåborg Roere“ og om „gubberne“ og „old-boys damerne“ selv.

Det er ikke fordi de gamles (dem over 30) initiativ med at danne støtteforening blev hilst med særlig hjertelighed blandt roklubbens yngre medlemmer. På roklubbens generalforsamling i 1955 lyder en røst fra generalforsamlingen: „Gamle Roere skulle jo være til gavn for Faaborg Roklub, men bestyrelsen har ledt med lup for at finde noget sådant“. Der var almindelig surhed over, at Gamle Roeres fester „genere“ roklubben, og der blev bl. a. slået til lyd for en samlet fest. I 1957 drøftede man, hvormeget Gamle Roeres medlemmer skulle betale for at bruge bådene, men det fandt man da ud af, for det var nemlig blevet klart for alle, at de gamle ikke blot ville hygge sig i hinandens selskab, men virkelig støtte roklubben og tage fat både i årerne og med arbejdet i land. I 1962, da byggeriet af klubhus rykkede nærmere, sørgede man da også for at få repræsentanter for „Gamle Roere“ ind i det udvidede byggeudvalg, og det år lød der helt andre toner på generalforsamlingen. Man skulle indlede og bevare samarbejdet med Gamle Roere, der skulle have lov at føle, at de stadig hører hjemme i roklubben.

Det har de følt siden. De har taget deres tårn, været donatorer med hensyn til båd og badstue, tapet, tæppe, maling og knofedt, men de har også brugt roklubben.

Mon det ikke er en ret enestående situation, man har i dag i Faaborg Roklub: Næste generation er vokset op og har taget plads på bestyrelses-taburetterne og er i øvrigt selv blevet gamle nok til at have møderet i „Gamle Roere“ – men mødrene og fædrene er stadig blandt klubbens mest aktive motionsroere. Hvert år siden 1967 har to hold gubber en årle morgenstund i oktober dystet om vandrepokalen „Det trætte træ“, og old-boys damerne om deres egen pokal – medens andre bryggede morgenkaffe til koner og mænd, børn, børnebørn og hunde.

De vil blive ved mange år endnu – og det siger mere end mange ord om sammenhold om Faaborg Roklub.

LIDT STATISTIK

Faaborg Roklubs bestyrelse i jubilæumsåret:

Formand: bankbestyrer Freddy Johansen.

Næstformand: blikkenslagermester Kaj Paustian.

Sekretær: apotekerassistent frk. Kirsten Andresen.

Kasserer: bankfuldmægtig Erik Buch.

Materialeforvalter: vognmand Niels Erik Justesen.

tømrer Per Halten.

Rocheff: Allan Sylvest Pedersen.

Repræsentant for ungdomsudvalget: Olav Brøchner Petersen.

Repræsentant for Foreningen Gamle Roere: farvehandler Hans Nymarsk.

Faaborg Roklubs æresmedlemmer:

Grosserer A. Møller, Aarhus.

Postassistent Aage Nielsen.

Indehavere af klubbens hæderstegn:

Postassistent Aage Nielsen.

Erhvervsrådssekretær Aage Jensen.

Boghandler Chr. Rasmussen.

Sparekassefuldmægtig Jens Jørgen Hansen.

Farvehandler Angelo Hansen.

Farvehandler Hans Nymarsk.

Vognmand Erik Justesen.

Skatteinspektør Peter Lauridsen.

Fisker Verner Johansen.

Faaborg Roklubs bestyrelse i jubilæumsåret 1975.

